

Lokal Utvecklingsplan

Jättendal-bygden

Nordanstigs kommun, Gävleborgs län

April 2019

Jättendalssjön 20 februari 2019

Foto Oliver Bergman

**Det kommer att krävas mycket arbete och ta lång tid,
men det är en stor utmaning för oss alla som bor i bygden.**

Och arbetet har redan påbörjats!

Lokal Utvecklingsplan

Arbetet med att ta fram denna lokala utvecklingsplan startade med ett öppet möte den 6 februari 2019.

Vid detta möte genomfördes ett processarbete som utgick från frågan;

Med VAD/HUR kan vi tillsammans utveckla Jättendalsbygden?

Processarbetet ledde fram till att det bildades fem olika arbetsgrupper som därefter arbetade vidare med olika utvecklingsområden:

- *Nav*
- *Turism*
- *Kommunikation*
- *Framtid*
- *Rekreation*

Det gemensamma materialet har därefter sammanställts.

Sammanställningen justerades och kompletterades i omgångar för att slutligen redigeras av en mindre grupp deltagare.

Arbetsgruppernas arbete kompletterades med en gemensamt framtagen SWOT-analys, som beskriver Jättendals-bygdens *styrkor, svagheter, möjligheter och hot*.

Den Lokala Utvecklingsplanen bör ses som ett "levande material" och kan därför uppdateras i takt med det framtida arbetet med ett förverkligande av planens viljeinriktning.

Vår bygdeprofil - Jättendal, central ort i Nordanstig

Kommunens område motsvarar socknarna: Bergsjö, Gnarp, Harmånger, Hassela, Ilsbo och Jättendal. I dessa socknar bildades vid kommunreformen 1862 landskommuner med motsvarande namn.

Vid kommunreformen 1952 uppgick Ilsbo och Jättendal i Harmånger medan Bergsjö, Gnarp och Hassela förblev oförändrade.

Vid kommunreformen 1971 bildades Bergsjö, Gnarps, Hassela och Harmångers kommuner av motsvarande landskommuner. Nordanstigs kommun bildades sedan 1974 av dessa fyra kommuner, med Bergsjö som centralort.

Karakteristiskt för Jättendal är dess kommunikationsmässigt centrala läge. Det syns bl. a. redan i placering av Räddningsstation, Turistbyrå och Homons Återvinningscentral.

Jättendal är skärningen mellan nord/syd (E4, Ostkustbanan) och öst/väst med väg 307/ Mellanfjärden. Det är dessutom södra infarten för vår del av Jungfrukustvägen.

Det måste vara viktigt att ett framtida resecentrum/järnvägsstation ligger med bra väg till kommunens centralort, Bergsjö, samt ligger bra till för kommunens övriga tätorter, Hassela, Gnarp, Harmånger, Stocka, Strömsbruk och Ilsbo.

Turistiska tungpunkter är bl.a. Hassela, Mellanfjärden. Framtida miljökrav kommer sannolikt att ge ökat kollektivt resande vilket understryker vikten av central lokalisering av ett framtida resecentrum. Resecentrum i Jättendal ligger 9 km från kommuncentrum i Bergsjö på den primära länsvägen 307 medan den är 16 km på den sekundära (och dåliga) länsvägen 758 till Gnarp via Gränsfors.

Befolkningsstatistik

(SCB 2018-12-31)

Ålder

0- 5	54
6-16	102
17-19	17
20-29	89
30-39	97
40-49	92
50-59	145
60-65	75
66-79	172
80 >	<u>28</u>
Summa	871

Byar i Jättendal

Bäling	Hällan	Sandbäcken
Böle	Kungsgården	Skåve
Djursta	Lindsta	Tennsätter
Dvästa	Lunde	Vallen
Frösten	Lönnånger	Vik
Gärde	Mellanfjärden	Å
Häcksta	Nybyn	Älvsta
Hårte		

Föreningsliv

Byalaget Hamnlyckan	Jättendals Motorklubb
Edsmyraåns Intresseförening	Jättendals Ridklubb (JÄRK).
Handslaget	Jättendals Sockenförening Ek. för
Häckstabadets Intresseförening	Jättendals Vävstuga
Hårte Hamnförening	KF Alternativkretsen
IOGT-NTO Logen Dalens Ros	LRF Nordöstra
Jättendals Crusing	Mellanfjärdens Hamnförening
Jättendals Fiskevårdsförening	Missionsförsamlingen
Jättendals Hembygds- och Fornminnesförening	Naturskyddsföreningen
Jättendals IF	Nordanstigs Motocross

Näringsliv

Antal företag i Jättendals-bygden

(UC AB Marknadsinformation, Stockholm, 2019-03-02)

Jordbruk och skogsbruk	37 *
Fiskeri	1
Tillverkning	8
Övriga tillverkningssektorn	4
Byggnads	21
Handel	13
Transport	1
<i>Vandrarhem, stugby</i>	3
<i>Restaurang</i>	3
<i>Utbildningsverksamhet</i>	2
<i>Vård och omsorg</i>	2
<i>Konst och hantverk</i>	10
Företagstjänster	24 **
Övriga	8
Summa	137

* Innefattar alla registrerade jord- och skogsbruk, d v s även mindre privata ägor.

** Förvaltning, konsult- och reklamverksamhet, redovisning och bokföring m m

Översiktsplan

Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan (ÖP) som omfattar kommunens hela yta. Syftet med översiktsplanen är att ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska också redovisa hur kommunen tänker tillgodose riksintressen och miljö kvalitetsnormer. Den kan fördjupas för olika delområden och kallas då för en fördjupad översiktsplan (FÖP).

Översiktsplanen är vägledande, såväl när kommunen upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser samt prövar bygglov enligt plan- och bygglagen, som när kommunen eller andra myndigheter fattar andra beslut som rör mark- och vattenanvändningen i kommunen. Planen är inte juridiskt bindande. En översiktsplan kan innehålla kommunens vision och vara ett strategiskt dokument för den framtida utvecklingen.

Översiktsplan för Nordanstigs kommun

Inom Nordanstigs kommun pågår för arbetet med framtagande av Översiktsplan 2035. Se vidare

[Nordanstig / Bygga & Bo / Planer och utveckling / Översiktsplanering / Översiktsplan 2035](#)

En **SWOT-analys** (*strengths, weaknesses, opportunities, threats*) visar på de styrkor, svagheter, möjligheter och hot/hinder som alla kan utgöra en möjlighet i det framtida arbetet för att skapa en långsiktig och hållbar bygd sett ur ett underifrånperspektiv.

Styrkor

Nära till skog och hav

Den nyaste skolbyggnaden i kommunen

Kreativa och företagsamma invånare

Den geografiska placeringen, både i kommunen och i hela landet

Central ort i kommunen

Närheten till större städer

Bra läge längs E4 och järnväg, samt i korsning av kommunens två största genomfartsleder

Bred kunskap inom arbetsgrupperna (ålder, infallsvinklar etc)

Eldsjälar

Svagheter

Kommunens ekonomiska situation

Svårt få yngre till föreningar

Mycket snack och lite verkstad

Svårigheter till utveckling kring sjön p g a många markägare

Möjligheter

Stora möjligheter i och med flytt av E4 och eventuellt järnväg

Att utveckla hembygdsgården (café och hantverksveckor)

Att utveckla Godtemplargården (fräscha upp den)

Hot

Utflyttning

Trafikverkets planer på bara en tågstation i kommunen

Förändrade kommunikationer till och ifrån orten

Vår vision inför framtiden

För att kunna genomföra vår vision har vi **prioriterat fem områden**:

- Vi vill verka för att bygga en framtid med utgångspunkt för våra barn och ungdomar
- Vi vill utveckla ett nav i bygden
- Vi vill utveckla turismen inom bygden
- Vi vill verka för en utvecklad kommunikation för förbindelser såsom buss, tåg, cykelväg inom och utanför bygden
- Vi vill verka för att utveckla möjligheterna till rekreation inom bygden

Visionen i korthet

Framtid

Integrera gamla och unga i det befintliga skolhuset. Barnomsorg för barn 1 - 5 år. Förskoleklass och lågstadium 1 - 3. Rörelse och lek för gamla och unga i gymnastiksalen.

Bibliotek som sköts av låntagarna

Fotvård

Hårfrisering

Post (kunna erhålla postservice under en speciell tid)

Lokal för besökande distriktsköterska

Hyra ut lokaler som inte används av skola och barnomsorg till kurser och föreningar

Nav

- Nyttja skolans lokaler, t ex matställe, hantverkshus, förskola, mötesplats
- Mötesplats för fritidsaktiviteter, servering, mack
- Restaurang/mataffär vid nya E4:an
- Företagshotell
- Flytta macken till nya E4-korsningen och utveckla området
- Mötesplats av något slag
- Resecentrum med tågstopp vid nya E4 – väg 307
- Undersöka möjligheterna att skapa organiserad gemenskap, typ sockenlag

Turism

- Rädda Själstugan från försäljning
- Utveckla kusten (bostäder, båt till öarna, synliggöra kusten)
- Utveckla skidstadion
- Fiske
- Badplats

Kommunikation

- Buss-/tågförbindelse
- Gång-/cykelväg
- Resecentrum med tågstopp
- Säkerhet, bland annat reflexer gångväg
- Busstider. återinföra buss nr 329 – flera bussturer

Rekreation

Dvästa IP – göra till en samlingsplats (renovera duschar, anlägga lekplats, volleybollplan, snygga till fotbollsplanen, café, startplats för Jordgubbsloppet och Sylvesterloppet)

Utveckla marken runt Jättendalssjön till ett öppet landskap och ta tillvara vår natur – promenadstråk, röja, bygga väg ”stig”, gång- och cykelväg

Gångväg från kyrkan ner till badplatsen i Håcksta, till Mellanfjärden och bilväg mellan Jättendals hembygdsförening ner till reningsverket/Lutherska

Servitut för att genomföra gångväg över olika markägares marker.

Skidstadion – förlängning av el-slingan att även omfatta 4 km-spåret

Ishockeyplan

Kontaktperson:

Mårten Lärka

070 – 249 56 66

info@matenlarka.se